

عنوان مقاله:

زبانہ ای از زبان نظامی

محل انتشار:

فصلنامه فنون ادبی، دوره 5، شماره 1 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

حیدر علی دهمرده - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه زابل

خلاصه مقاله:

در اثری ادبی- هنری تا نوشته ساختار منطقی مستحکمی نداشته باشد، اجزای اثر جایگاه وی-ژه خود را نیافته و چنان که باید به زیبایی و تاثیر دست نمی یابند و در نهایت به شکل ایده آل هنری راه پیدا نمی کند. اوج شگرف و شگفت آفرینش اثر هنری تلفیق و آمیختگی پیامها و ساختارهاست که شکل را می آفرینند. نظامی در خمسه از زبانی پخته، پیراسته و آراسته که خاص شاهکارهای بزرگ ادبی است، به نحو شایسته بهره برده است، هر هنرمندی چکیده فکر و ذوق و نبوغ خود را با کیفیتی خاص از ترکیب اجزای مواد متشکل آن هنر عرضه می کند و خمیر مایه هنر شاعر واژگان زبان است. شیوایی و دلنشینی گفتار هر شاعر هنرمند به مهارت در گزینش و چینش واژه ها و چگونگی ترکیب و آرایش آنها بستگی دارد و در ورای ترکیب واژه هاست که هاله ای برای ایجاد معانی، تعبیرات و مضمون آفرینی پدید می آید. نظامی در مثنویهای خود ضمن استفاده از ذخائر زبان خاص شعر به کاربرد زبان رایج مردم علاقمند بوده و از سوی دیگر در خلق و آفرینش تعبیرهای جدید و ترکیبات واژگان نظیر خنده ناک، ابرناک، آبناک، غم و شادی نگار، داوریگه، بختور، سگ زبانی، دهل زبانی، رایگان گرد، فکرت انگیز، گلاب انگیز که موجب گسترش دامنه معانی و مفاهیم گردیده، سهم ارزشمندی دارد. در این مقالت ویژگیهای برجسته زبانی نظامی از قبیل واژه گزینی، ترکیب سازی، وصف، تکرار، امثال و حکم و برخی ویژگیهای سبکی دستوری نظیر تبدیل، حذف، تاکید و ... مورد بررسی قرار گرفته است.

کلمات کلیدی:

نظامی، زبان، تصویر، شعر و ادب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1208103>

